

OPETUSMINISTERIÖ
19.12.2008

**OPETUSMINISTERIÖN JA LAPIN YLIOPISTON VÄLINEN TULOSSOPIMUS KAUELLE
2007-2009 JA VOIMAVARAT VUODELLE 2009**

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

VAIKUTTAVUUS JA LAADUNHALLINTA

Yliopistojen toiminnan tavoitteita ohjaavat yliopistolaki, valtioneuvoston hyväksymä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma sekä valtioneuvoston periaatepäätös julkisen tutkimusjärjestelmän kehittämisestä.

Yliopistojen tavoitteena on tutkimuksen, tutkijankoulutuksen, opetuksen ja taiteellisen toiminnan korkea laatu, jota tuetaan vahvistuvalla kansainvälisellä yhteistyöllä ja laatu järjestelmien kehittämisellä. Yliopistot vahvistavat toiminnallaan yhteiskunnan kestävästä taloudellista ja kulttuurista kehitystä, hyvinvointia sekä kansainvälistä kilpailukykyä.

Yliopistot uudistavat toimintojaan ja rakenteitaan tavoitteiden saavuttamiseksi ja tuottavuuden lisäämiseksi.

Lapin yliopiston tavoitteena on edistää pohjoisten alueiden tuntemusta ja yhteiskunnallista ja kulttuurista kehitystä sekä näillä alueilla asuvien ihmisten hyvinvointia. Yliopisto profiloituu pohjoisen ja arktisen osaamisen asiantuntijana ja vahvistaa palvelu- ja elämystuotannon monitieteistä osaamista. Lapin yliopisto kehittää liiketoimintaosaamisen koulutustaan niin, että se integroidaan osaksi muiden koulutusalojen toimintaa.

Yliopisto ja Pohjois-Suomen korkeakoulut tiivistävät yhteistyötään tavoitteena synergian saavuttaminen, päällekkäisten toimintojen vähentäminen ja vaikuttavuuden vahvistaminen.

Tutkimus, tutkijankoulutus ja taiteellinen toiminta

Yliopistojen tieteellisessä tutkimuksessa ja taiteellisessa toiminnassa korostetaan laatua, kansainvälistymistä ja vaikuttavuutta. Tavoitteena on parantaa tutkimuksen johtamista ja organisointia sekä lisätä yliopistojen kansainvälistä tutkimusrahoitusta ja osallistumista kansainvälisiin tutkimushankkeisiin.

Yliopistot toteuttavat osaltaan opetusministeriön toimenpideohjelmaa tutkijankoulutuksen ja -uran kehittämiseksi vuosille 2007-2011.

Tieteellisten ja taiteellisten jatko-opintojen ensisijainen tavoite on tohtorintutkinto. Yliopistot tehostavat tutkijankoulutusta siten, että väittelijöiden keski-ikä (mediaani) laskee 32 vuoteen sopimuskauden loppuun mennessä.

Tutkijankoulutuksen laatua, kansainvälistymistä, opiskelijavalintaa ja ohjausjärjestelyjä tehostetaan. Yliopistot vahvistavat tutkijanuran edellytyksiä ja tohtoreiden työelämävalmiuksia. Tutkijakouluihin rekrytoidaan aktiivisesti ulkomaisia opiskelijoita ja tutkijoita. Tavoitteena on, että vuonna 2009 tutkijakoulujen opiskelijoista 15 % on ulkomaalaisia.

Peruskoulutus

Opetuksen laatua ja opintojen suunnittelu-, ohjaus- ja seurantajärjestelmiä kehitetään niin, että opintojen läpäisy tehostuu ja tutkintojen suorittamisajat lyhenevät. Yliopistot huolehtivat tutkinnonuudistuksen laadukkaasta toteuttamisesta. Opiskelija- ja työelämäpalautejärjestelmiä kehitetään. Tutkinnonuudistuksen toteutus arvioidaan valtakunnallisesti vuonna 2010.

Yliopistot kehittävät opiskelijavalintoja siten, että tulossopimuskauden loppuun mennessä vähintään 50 prosenttia uusista opiskelijoista on samana vuonna tai edellisenä syksynä toisen asteen koulutuksen päättäneitä. Valintayksikköjen määrää vähennetään ja valinnoissa hyödynnetään entistä laajemmin lukion päättötodistusta ja ylioppilastutkintoa. Yliopistot osallistuvat valtakunnallisen yhteishakujärjestelmän kehittämiseen ja valmistautuvat järjestelmän käyttöönottoon lukuvuoden 2008 - 2009 opiskelijavalinnoissa.

Kansainvälistyminen

Yliopistot tiivistävät ja lisäävät kansainvälistä yhteistyötä, liikkuvuutta ja verkostoitumista. Tavoitteena on, että suomalaiset yliopistot ovat kilpailukykyisiä yhteistyökumppaneita erityisesti Euroopan korkeakoulutus- ja tutkimusalueella. Yliopistot lisäävät yhteistyötä Venäjän kanssa ja vahvistavat suomalaista Venäjän-asiiantuntemusta. Yliopistot osallistuvat valtakunnallisen Aasia-ohjelman toteuttamiseen. Yliopistot osallistuvat Suomen kehityspoliittisten tavoitteiden toteuttamiseen.

Yliopistot lisäävät englanninkielistä koulutustarjontaa erityisesti vahvuusaloillaan ja kiinnittävät erityistä huomiota opetukseen ja opetusmenetelmien laatuun. Ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita rekrytoidaan pääasiassa maisteritason opintoihin sekä jatkokoulutukseen. Opintojen ohjausta kehitetään ulkomaisten opiskelijoiden erityistarpeet huomioon ottaen. Suomen/ruotsin kielen ja suomalaisen kulttuurin opetusta ulkomaisille tutkinto-opiskelijoille lisätään.

Yliopistot lisäävät kansainvälistä koulutustarjontaansa ottaen huomioon Unescon ja OECD:n hyväksymät suuntaaviivat. Yliopistot kehittävät maisteri- ja tohtoritasolle yhteistutkinto-ohjelmia korkealaatuisten ulkomaisten yliopistojen kanssa.

Yliopistot kehittävät ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden rekrytointipolitiikkaa ja yhdenmukaistavat valintakäytäntöjä. Opetusministeriö selvittää yhdessä yliopistojen kanssa mahdollisuudet yliopistojen väliseen yhteistyöhön ulkomaisten opiskelijoiden valintakäytäntöjen keventämiseksi.

Yhteiskunnallinen vuorovaikutus

Yliopistot vahvistavat yhteyksiään elinkeino- ja työelämään. Yliopistot tehostavat tutkimustulosten ja osaamisen liiketoiminnallista ja yhteiskunnallista hyödyntämistä sekä innovaatiopalveluja. Yliopistot vahvistavat yrittäjyyden ja liiketoimintaosaamisen edellytyksiä.

Yliopistot verkostoituvat alueiden keskeisten toimijoiden kanssa. Yliopistojen aluetoiminnot kootaan riittävän laajoiksi kokonaisuuksiksi siten, että ne saavuttavat toiminnassaan korkean laadun ja vaikuttavuuden. Alueellisessa toiminnassa toteutetaan yhteisrahoitteista toimintamallia. Yliopistot selkeyttävät yhteistyötään ja työnjakoaan ammattikorkeakoulujen kanssa alueen tarpeet huomioon ottaen.

Yliopistot laativat elinikäisen oppimisen strategian ottaen huomioon tutkintokoulutuksen, avoimen yliopisto-opetuksen ja täydennyskoulutuksen tarjoamat mahdollisuudet. Avoimen yliopisto-opetuksen ja täydennyskoulutuksen laatua ja vaikuttavuutta parannetaan toimintamallia uudistamalla, laatujärjestelmää kehittämällä ja kokoamalla yhteen alueellista tarjontaa. Yliopistot lisäävät työelämässä olevien mahdollisuuksia suorittaa alempaan korkeakoulututkintoon kuuluvia opintoja.

Harjoittelukoulut

Harjoittelukoulut huolehtivat opetuksensa ja ohjatun harjoittelun korkeasta tasosta läheisessä vuorovaikutuksessa yliopiston kanssa. Opettajankoulutuksen määrällisten muutosten vaikutukset harjoittelutarpeeseen ja koulujen toiminnan laajuuteen arvioidaan. Yliopistot ja harjoittelukoulut varautuvat toiminnan volyymin muutoksiin. Harjoittelukoulut kehittävät monipuolista ohjattua harjoittelua yhteistyössä harjoittelukoulujen sijaintikuntien koulutoimen ja muiden alan toimijoiden kanssa.

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Yliopistot kehittävät työyhteisöään siten, että niiden kilpailukyky työnantajina, henkilöstön työkyky ja -tyytyväisyys ovat hyvällä tasolla. Yliopistot tehostavat johtamista ja hallintoa. Yliopistot tukevat henkilöstön urakehitystä ja opiskelijoiden hyvinvointia ja opiskelukyvyn kehittämistä. Tavoitteena on pysyväisluontoisten tehtävien hoitaminen vakinaisissa palvelussuhteissa. Tutkimukseen ja ammattiin liittyviin eettisiin kysymyksiin kiinnitetään erityistä huomiota.

Yliopistot edistävät tasa-arvoisen työ- ja tiedeyhteisön kehittymistä. Yliopistojen henkilöstöpolitiikan arvioinnin ja seurannan mahdollistamiseksi tilinpäätöksiin sisällytetään henkilöstötilinpäätös tai tätä vastaavat henkisten voimavarojen hallinnan tiedot.

TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Yliopistot kehittävät toiminnallista tehokkuutta ja rakenteita vapauttaen voimavaroja yliopistojen ydintehtävien hoitamiseen. Erityistä huomiota kiinnitetään painoalojen vahvistamiseen, kansainvälistymiseen, uusien kasvualojen ja huippututkimuksen kehittämiseen.

Yliopistot kehittävät toimintaansa ja rakenteitaan ottaen huomioon opetusministeriön 7.3.2008 esittämät linjaukset korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen periaatteista. Vuoteen 2011 mennessä tuottavuusohjelman tavoitteena on yliopistoissa 1000 (harjoittelukouluissa 81) henkilötyövuoden väheneminen ja lisäksi yliopistoissa vastaavan suuruinen uudelleen kohdennus. Lähtökohtana henkilöstöjärjestelyille on yliopistojen rakenteellisen kehittämisen toimenpideohjelmat, joissa esitettyjä hankkeita ministeriö osin tukee hankerahoituksella. Pääosa järjestelyistä tapahtuu yliopiston omin voimavaroin.

Yliopistot laajentavat toimintansa rahoitus pohjaa hankkimalla suoran budjettirahoituksen lisäksi täydentävää rahoitusta. Täydentävän rahoituksen tulee tukea yliopistojen perustehtäviä ja niihin liittyviä tavoitteita.

Yliopiston budjettirahoitusta täydentävän rahoituksen osuus on vähintään 20 prosenttia yliopiston kokonaisrahoituksesta.

Yliopiston liikeloudellisen toiminnan tulotavoite vuonna 2009 on 1 500 000 € ja kannattavuustavoite on 50 000 € (3 % tuloista). Yhteistoimintatutkimuksen tulostavoite on 6 000 000 €. Lahjoitusten arvioitu määrä on 30 000 €.

Harjoittelukoulun nettoutettavia tuloja arvioidaan kertyvän vuonna 2009 yhteensä 29 000 € maksullisesta palvelutoiminnasta.

Yliopisto varautuu rakenteellisen kehittämisen toimenpiteissään valtioneuvoston 13.3.2008 tekemän kehyspäätöksen mukaiseen määrärahakehitykseen uudistaen rakenteitaan siten, että se samalla toteuttaa tuottavuusohjelman tavoitteita.

Yliopisto uudistaa ja tehostaa talous- ja henkilöstöhallinnon toimintojaan ja osallistuu osana yliopistojen rakenteellista kehittämistä yliopistojen palvelukeskuksen palvelutarjonnan suunnitteluun oman yliopiston käyttöön.

Yliopisto ottaa kokonaiskustannusmallin käyttöön vuoden 2009 alusta.

Yliopistojen toimitiloja koskeissa investointipäätöksissä noudatetaan pidättyvyyttä ennen uuteen oikeushenkilöasemaan siirtymistä. Yliopiston tarpeelliseksi katsomat toimitilahankkeet voivat edetä, jos yliopisto ottaa vastuun hankkeesta aiheutuvista lisävuokrista ja varustamisesta.

Yliopisto osallistuu korkeakoulujen yhteiseen tietohallintohankkeeseen, joka koostuu korkeakouluille sovitun kokonaisarkkitehtuurimallin rakentamisesta, yhteisen tietovaraston toteuttamisesta ja opintohallinnon perustietojärjestelmän kehittämisestä. Opetusministeriö rahoittaa 50 % hankkeesta ja korkeakoulut yhteensä 50 %. Hankkeen kokonaisrahoitustarpeesta sovitaan erikseen.

Lapin yliopisto, Rovaniemen ammattikorkeakoulu ja Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu tiivistävät keskinäistä toimintaansa Lapin korkeakouluuyhteisön muodostamiseksi. Yliopisto valmistelee yhdessä Lapin muiden korkeakoulujen ja ylläpitäjien kanssa yhteisen Lapin korkeakoulukonserni-strategian. Lapin yliopisto päivittää strategiansa, joka perustuu Lapin korkeakoulukonserni-strategiaan ja hyväksytyyn rakenteellisen kehittämisen suunnitelmaan ja joka on käytettävissä vuonna 2010 käytettävissä tulosneuvotteluissa.

Alueen korkeakoulujen kirjastotoimintaa kootaan suuremmiksi kirjasto- ja tietopalvelukeskuksiksi.

MÄÄRÄLLISET TAVOITTEET

Alakohtaiset tavoitealueet

	Tohtorit	Ylemmät kk-tutk.	Joista aineenop.
Taideteollinen koulutus	2	80	23
Kasvatustieteellinen koulutus	5	110	0
Yhteiskuntatieteellinen koulutus	8	115	0
Oikeustieteellinen koulutus	5	110	0
Yhteensä	20	415	23

Yliopistokohtaiset tavoitealueet

Alemmat korkeakoulututkinnot	350
Perustutkinto-opiskelijoiden kansainvälinen opiskelijavaihto, lähtevät	140
Perustutkinto-opiskelijoiden kansainvälinen opiskelijavaihto, saapuvat	220
Ulkomaalaiset perustutkinto-opiskelijat	100
Ulkomaalaiset jatkotutkinto-opiskelijat	50
Avoimessa yliopistossa opiskelevat (laskennalliset kokovuotiset opiskelijapaikat)	1 000
Avoimen yliopisto-opetuksen väylä	50
Harjoittelukoulujen ohjatun opetusharjoittelun määrä	1 220

VOIMAVARAT VUONNA 2009

Toimintamenot

Tulossopimuksen 2007 - 2009 tavoitteiden saavuttamiseksi vuodelle 2009 yliopiston toimintamomentille (momentti 29.50.01) esitetään:

	Vuosi 2007	Vuosi 2008	Vuosi 2009
Perusrahoitus	21 185 000 €	22 421 000 €	23 830 000 €
Hankerahoitus	1 764 000 €	1 979 000 €	2 012 000 €
Tuloksellisuusraha	6 457 000 €	6 623 000 €	7 131 000 €
Yhteensä	29 406 000 €	31 023 000 €	32 973 000 €
Edelliseltä vuodelta siirtyneet	5 181 000 €	5 709 000 €	0 €
Lisätalousarviot	177 000 €	779 000 €	0 €

Perusrahoitus

Yliopisto voi käyttää toimintamenoistaan enintään 45 000 € täydennyskoulutuksen hintojen alentamiseen ja muun liiketaloudellisen maksullisen toiminnan tukemiseen enintään 450 000 €.

Perusrahoitukseen sisältyy lisäksi 997 000 € uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisen johdosta ja virka- ja työehtosopimuksesta seuraaviin palkankorotuksiin. Perusrahoitukseen sisältyy 303 000 € tutkijakoulujen palkkausmenoihin.

Hankerahoitus

Alueellinen ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus 100 000 €

- 100 000 € Työelämässä olevien henkilöiden kouluttaminen oikeusnotaareiksi, jatkohanke (2007-2009)

Kansainvälistyminen 310 000 €

- 80 000 € Finnish-Russian Barents Cross Border University (FRB-CBU), jatkohanke (2007-2009)
- 80 000 € Lapin yliopiston Venäjä-osaamisen kehittäminen (2007-2009)
- 150 000 € Lapin yliopiston kansainvälisen profiilin terävöittäminen (2007-2009)

Opettajienkoulutus 182 000 €

- 82 000 € Peruskoulussa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot (54 000€ 2007, 111 000€ 2008)
- 100 000 € Suomen kielen ja kirjallisuuden aineopinnot 35 op + 35 op ja perusopintojen 25 op:n täydennys (50 000€ 2007, 2008-2009)

Opiskeluprosessien kehittäminen 160 000 €

- 80 000 € MobIT - mobiiliverkko-opetuksen, -opiskelun ja oppimisen prosessien kehittäminen (2007-2009)
- 80 000 € Opetus- ja opiskeluprosessien kehittäminen Lapin yliopistossa (2007-2009)

Rakenteellinen kehittäminen 1 060 000 €

- 200 000 € Lapin korkeakoulukonsernihanke
- 240 000 € Lapin korkeakoulu yhteistyön kehittäminen (90 000€ 2007, 190 000€ 2008)
- 120 000 € Lapin yliopiston ja Oulun yliopiston yhteistyön kehittäminen, sis. Saame (2007-2009)
- 500 000 € Lapin yliopiston rakenteellinen kehittäminen (sis. liiketoimintaosaaminen) (2008-2009)

Yliopistojen yhteishankkeet (ml. verkostot) 200 000 €

- 50 000 € Semiotiikan verkostokorkeakoulu (koord.) (2008-2009)
- 50 000 € Sosiaalityön käytännön opetuksen ja harjoittelun organisointi, koordinointi ja resurssointi kaksipuolisessa tutkintojärjestelmässä (2007-2009)
- 100 000 € UArctic International Secretariat- jatkohanke (2007-2009)

HARJOITTELUKOULUT

Tulosopimuksen 2007 - 2009 tavoitteiden saavuttamiseksi vuodelle 2009 harjoittelukoulun toimintamomentille (momentti 29.50.03) esitetään:

	Vuosi 2007	Vuosi 2008	Vuosi 2009
Perusrahoitus	2 769 000 €	2 927 000 €	3 010 000 €
Hankerahoitus	0 €	0 €	0 €
Tuloksellisuusraha	13 000 €	0 €	0 €
Yhteensä	2 782 000 €	2 927 000 €	3 010 000 €
Edelliseltä vuodelta siirtyneet	127 000 €	120 000 €	0 €
Lisätalousarviot	26 000 €	61 000 €	0 €

Perusrahoitus

Perusrahoitukseen sisältyy lisäyksenä 93 000 € uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisen johdosta ja virka- ja työehtosopimuksesta seuraaviin palkankorotuksiin.

TULOSSOPIMUKSEN SEURANTA JA RAPORTOINTI

Tässä sopimuksessa asetettujen tavoitteiden ja sopimuksen muuta toteutumista arvioidaan vuosittain tulosneuvottelujen yhteydessä. Sovittu rakenteellisen kehittämisen hankerahoitus arvioidaan uudelleen, mikäli hankkeet eivät etene suunnitellulla tavalla. Rakenteellisen kehittämisen ja tuottavuushankkeiden toimenpiteitä, voimavarojen uudelleen kohdentamista ja henkilöstövaikutuksia seurataan vuosittaisen tilinpäätösraportoinnin yhteydessä. Opetusministeriö antaa tulosneuvottelujen suullisen palautteen lisäksi yliopistoille talousarvioasetuksen edellyttämän tilinpäätöskannanoton.

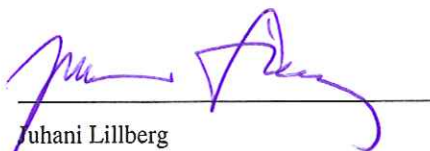
Yliopisto toimittaa annettuja määräaikoja noudattaen KOTA -tietokantaan pyydyt tiedot ja varautuu KOTA -tietokannan kehittämisen edellyttämiin muutoksiin omissa seuranta- ja raportointijärjestelmissään.

Allekirjoittajat

Sakari Karjalainen
Ylijohtaja

Mauri Ylä-Kotola
Rehtori

Anita Lehikoinen
Johtaja

Juhani Lillberg
Hallintojohtaja

Liitteet:

Liite1. Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen rahoitus

**YHTEISKUNNALLISEN VUOROVAIKUTUKSEN RAHOITUS VUOSINA 2007-2009
(1000 euroa/vuosi)**

LAPIN YLIOPISTO

Perusrahoitukseen sisältyvät yhteiskunnalliset palvelutehtävät

Arktinen keskus	1 500
SosNet	550

Tutkimustulosten hyödyntämiseen liittyvien palvelujen kehittäminen, alueellisen vaikuttavuuden ja verkostomaisen toiminnan vahvistaminen	720
--	-----

sisältää

- Lapin maakuntakorkeakoulu ja Perämerenkaari-yhteistyö
- Taiteellinen toiminta (80)

Vuodesta 2010 LY:lle osoitetaan tutkimustulosten hyödyntämiseen liittyvien palvelujen kehittäminen, alueellisen vaikuttavuuden ja verkostomaisen toiminnan vahvistamiseen vuositasillo 250 000 euroa kautta 2007-2009 enemmän. Rahanjakomallin muuttuessa tämä otetaan huomioon LY:n rahoitusosuutta määriteltäessä.

Avoin yliopisto-opetus	401
------------------------	-----